

تأثیر نور بر ارتقا کیفیت طراحی محیط زندگی و رفتار انسان

ارمیا قادری^{۱*}، مهناز رضائی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، Armia@email.com

۲- دانشجوی دکتری تخصصی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، mahnaz.rezaei11@yahoo.com

چکیده

هدف از این تحقیق اهمیت و تأثیر نور و توجه به تأثیر پذیری جسم و روان انسان از نور می باشد. بینایی که مهمترین حس انتقالی در میان دیگر حواس انسان می باشد در منتقل کردن احساسات مختلف و ادراکات گوناگون به مغز انسان نقش بسزایی دارد. در این نقل و انتقال عناصر و عوامل بسیاری از جمله محیط و فضاهای پیرامون انسان و به ویژه نقش "نور" از اهمیت خاص برخوردار است. نور در محیط می تواند موجب شادابی یا غمگینی ما شود. میزان، شدت، نوع، منبع، رنگ، جهت و شیوه توزیع نور در محیط های متفاوت فعالیت انسانی، تا حدود زیادی بر رفتارها، روحیات، بازدهی و کارایی وی تأثیر می گذارد و می تواند علاوه برافزایش کارایی و بازدهی موجب کاهش اضطراب، بهبود رفتار، و نیز حفظ و افزایش سلامتی و آسایش شود. در این مقاله سعی بر آن است که اهمیت "نور" در معماری و بهره برداری از نور در طراحی ها و ایجاد فضاهای مطلوب و مناسب و همچنین ارتباط محیط و فضاهای پیرامونی با سلامت تن و روان، رشد و شکوفایی با توجه به اهمیت فوق العاده و تأثیرپذیری انسان از محیط، جهت ارتقا کیفیت زندگی بررسی گردد.

نتیجه تحقیق نشان می دهد که نور طبیعی یا انسان ساز، مستقیم یا غیرمستقیم به طور عمده در محیط حضور دارد و بر دو جنبه روانشناسی محیطی یعنی ادراک محیط و رفتار محیطی مؤثر است. به بیان دیگر نور در محیط هم بر جنبه های ادراکی و شناخت و معنی دادن ذهن ما به محیط مؤثر است و هم اینکه میزان دریافت نور در محیط موجب می شود رفتارهای گوناگونی از انسان در محیط سر بزند.

واژه های کلیدی: نور، سلامت روان، کیفیت محیط زندگی، روان شناسی محیط